

Nr 122.

Av herr **Snygg** och herr **Karlsson, Gottfrid**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till statens sinnessjukhus.

Uti Kungl. Maj:ts förslag till riksdagen (bilaga 13, elfte huvudtiteln) angående erforderlig personalökning vid sinnessjukhusen till följd av nya vårdplatser och å redan befintliga har en sådan kraftig reducering företagits i de förslag som inlämnats av de lokala direktionerna och i kungl. medicinalstyrelsens förslag till personalförstärkning, att stora betänkligheter måste hysas däremot.

Vad först beträffar *Personal för nytillkomna vårdplatser* upptar Kungl. Maj:ts förslag ett bifall i alla punkter till medicinalstyrelsens framställning med undantag av att 7 skötartjänster vid Västra Ny sjukhus icke medtagits, enär dessa tjänster icke bliva erforderliga under kommande budgetår.

Vid sekundäravdelningarna i bl. a. Ribbingelund och Olofsfors har Kungl. Maj:t med bifall till medicinalstyrelsens hemställan i detta avseende föreslagit inrättande av en föreståndarinetjänst (Ca 14) vid vardera av dessa sjukhus. Då patientklientelet vid Ribbingelund utgöres av enbart manliga och då särskilda svårigheter av olika anledningar föreligga att erhålla och behålla kvinnlig personal, bör lämpligen en uppsyningsmanstjänst inrättas därstädes. En överskötare har hittills på ett förtjänstfullt sätt skött de göromål, som tillkomma innehavaren av den nya tjänsten, varför en manlig befattningshavare även i fortsättningen med fördel bör kunna sköta nämnda tjänst.

Angående medicinalstyrelsens förslag om förstärkning av *sjukvårdspersonal för befintliga vårdplatser* har Kungl. Maj:t blott tillstyrkt anställande av en förste skötare i Ca 12 vid Mariebergs sjukhus och en första sköterska i Ca 10 vid Ulleråkers sjukhus. Beträffande övriga förslag om ökning av vårdpersonal har Kungl. Maj:t endast föreslagit en ökning av 2 översköterskor i Ca 12 för natttjänstgöring samt 5 skötare i Ca—Ce 11 och 5 sköterskor i Ca—Ce 8 ävensom 1 tjänst som föreståndarinna i Ca 14 vid Sätters sjukhus. Härjämte har även föreslagits inrättande av en tjänst som uppsyningsman i Ca 15 vid Umedalens sjukhus.

Övriga av medicinalstyrelsen framlagda förslag till personalökningar synas väl motiverade och högst nödvändiga, därest en mera aktiv och intensiv sjukvård skall kunna bedrivas.

I anslutning till gjorda framställningar har medicinalstyrelsen sålunda föreslagit inrättande av en överskötersketjänst inom *laboratorie- och centrala*

läkemedelsförråd vid vardera Umedalens sjukhus, S:t Sigfrids sjukhus och Psykiatriska sjukhuset i Stockholm samt en tjänst såsom laboratoriebiträde vid S:t Jörgens sjukhus. Det vid sinnessjukhusen alltmer ökade arbetet på laboratorier och den därmed sammanhängande ökade medicinska behandlingen nödvändiggör, att även tillgången av arbetskrafter ökas för dessa så viktiga arbetsuppgifter.

Vid *S:ta Maria sjukhus* har direktionen under åberopande av att fyra vårdavdelningar alltmera fått karaktär såsom avlastningsavdelningar för svårskötta manliga patienter bl. a. hemställt om utbyte av de å dessa avdelningar placerade överskötersketjänsterna mot överskötartjänster. Dessa tjänster ha i vissa fall varit vakanta sedan många år och uppehållits av skötare. Medicinalstyrelsen tillstyrker, att en överskötersketjänst utbytes mot en överskötartjänst vid sjukhuset.

Då det f. n. inom sjukvården föreligga särskilda svårigheter att erhålla kvinnlig personal, torde ett utbyte av dessa ske, där manlig personal lika bra eller i många fall bättre, av särskilda skäl, kan fullgöra sjukvårdsuppgifterna. Så torde även vara fallet med den av direktionen föreslagna förändringen vid *S:ta Maria sjukhus*, varför riksdagen bör ge sitt bifall till förslaget, att fyra överskötersketjänster därstädes omändras till överskötartjänster.

Vid *Salberga sjukhus* har medicinalstyrelsen föreslagit, att en vårdavdelning på omkring 100 vårdplatser, å vilken vårdas bland andra mycket svårskötta epileptiker, måtte delas i likhet med vad riksdagen tidigare medgivit för två avdelningar därstädes av samma storlek. Medicinalstyrelsen, som anser det angeläget, att den nu föreslagna uppdelningen snarast kommer till stånd, hemställer att en *överskötartjänst* inrättas för ändamålet.

På anförda skäl har direktionen vidare även föreslagit dels utbyte av en skötartjänst mot en förste-skötartjänst, dels även utbyte av en skötersketjänst mot en förste-skötartjänst. Denna direktionens framställning förefaller vara väl grundad.

För uppdelning av tre vårdavdelningar vid *Västra Marks sjukhus* i sex mindre värdenheter har medicinalstyrelsen föreslagit inrättandet av 3 nya tjänster såsom första sköterskor vid sjukhuset. Då den av medicinalstyrelsen föreslagna uppdelningen synes angelägen och då den enligt styrelsens förslag kan genomföras på ett praktiskt och för statsverket billigt sätt och liknande omändring tidigare godkänts av riksdagen för sjukhus av motsvarande art såsom *Vipeholms sjukhus*, tala starka skäl för ett bifall till medicinalstyrelsens hemställan.

Från de olika sjukhusdirektionerna ha till medicinalstyrelsen inlämnats framställningar om utökning av antalet skötare med 81 st. och av sköterskor med 75 st. inom befintliga vårdavdelningar vid *de egentliga sinnessjukhusen med undantag av Källshagens sjukhus*.

Medicinalstyrelsen har inskränkt sig till att hemställa om inrättande av 40 skötartjänster och 36 skötersketjänster för att tillgodose de mest trängande behoven av personalförstärkning. Trots det uppenbara behovet av en perso-

nalförstärkning enligt direktionernas förslag, torde dock med hänsyn till det ekonomiska läget antalet nya tjänster böra begränsas till vad medicinalstyrelsen föreslagit.

Vidare har medicinalstyrelsen på framställning av direktionen för *Källshagens sjukhus* hemställt om ökning av antalet skötare med 5 med hänsyn till att vissa vårdplatser icke kunna utnyttjas på grund av otillräcklig personal. Det kan icke anses försvarligt, att dyrbara och högst behövliga vårdplatser stå outnyttjade av brist på personal.

Ekonomipersonal.

Såsom medicinalstyrelsen framhållit uppkomma successivt behov av förstärkning av ekonomipersonalen genom om- till tillbyggnader, ökad beläggning m. m., och inom en hel del ekonomiavdelningar har behov av personalökning uppkommit till följd av att antalet patienter, som kunna utnyttjas för arbete därstädes, numera är betydligt mindre än tidigare. Genom utökningen av den öppna vården och vården av lättskötta sinnessjuka omhändertagas nämligen icke vid sjukhusen lättskötta arbetsföra i samma utsträckning som förr.

Medicinalstyrelsens förslag, innebärande inrättandet av en hantverksföreståndartjänst i sadelmakeriet vid Sidsjöns sjukhus, en hantverksföreståndartjänst, målare, vid Västra Ny sjukhus samt viss förstärkning av kökspersonalen genom inrättandet av 2 ekonomibiträdestjänster i Ca 6 vid Umedalens och 1 dylik vid Vipeholms sjukhus mot utbyte av motsvarande antal i Ce 2, har av departementschefen icke tillstyrkts. Hemställan om 3 nya tjänster i Ce 3 för samma ändamål (förstärkning av kökspersonalen) har även lämnats obeaktad. Vid Sätters sjukhus har den årliga tvättgodsmängden under de senaste fyra åren ökat med omkring 50 000 kg och beräknas ytterligare stiga. Med hänsyn härtill har medicinalstyrelsen framhållit, att en ekonomibiträdestjänst i Ce—Ca 9 erfordras för sjukhusets räkning. Icke heller behovet av förstärkning av tvättpersonalen med tvenne tjänster i Ce 3 vid andra sjukhus har vunnit beaktande. Samma är förhållandet om inrättande av en förrådsförmanstjänst vid S:t Jörgens sjukhus och en biträdesbefattning för förrådet vid Umedalens sjukhus. De 18 tjänster för skilda ändamål, som medicinalstyrelsen äskat för olika ekonomiavdelningars behov, ha sålunda samtliga avvisats. Endast beträffande omändring av en tjänst i Ce 2 mot en tjänst i Ce 3 för sy- och vävsalarna vid Birgittas sjukhus har någon ändring föreslagits beträffande tjänster inom ekonomiavdelningarna. Mot indragningen av föreslagna tjänster har ingen erinran gjorts av departementschefen. I visst fall, såsom beträffande indragningen av tvättföreståndartjänsten, som föreslagits under förutsättning, att den skulle ersättas med ett ekonomibiträde i Ce 3, har någon befattning i stället för den indragna tvättföreståndartjänsten likväl icke upptagits.

Medicinalstyrelsens förslag synes vara beräknat för att tillgodose blott det mest trängande behovet av erforderlig ekonomipersonal.

På grund av vad som här ovan anförts få vi hemställa.

att riksdagen måtte besluta,

att vid Ribbingelund inrättas en uppsyningsmannatjänst i Ca 15 i stället för den föreslagna föreståndarinetjänsten,

att 4 överskötersketjänster vid S:ta Maria sjukhus (Ca 12) utbytas mot 4 överskötartjänster (Ca 13),

att en ny överskötartjänst (Ca 13) och 2 nya förste-skötartjänster (Ca 12) inrättas vid Salberga sjukhus mot att 1 skötare och 1 skötersketjänst indragas,

samt att för övrigt bifalla kungl. medicinalstyrelsens förslag beträffande föreslagen personalförstärkning av sjukvårds- och ekonomipersonal för befintliga vårdplatser.

Stockholm den 25 januari 1951.

Gustaf Snygg.

Gottfrid Karlsson.
